

Een risicoanalyse van de Canadese bever

Roos Kuiters & Vilmar Dijkstra, De Zoogdiervereniging

Sinds 1988 heeft de Europese bever (*Castor fiber*) weer haar plek heroverd in Nederland. Het grootste inheemse knaagdier is een ware landschapsengineer, aangezien bevers door hun bouw-, graaf- en vraatactiviteiten in staat zijn meer variatie in het landschap te creëren. Een nauwe verwant is de Canadese bever (*Castor canadensis*). Beide soorten lijken veel op elkaar, maar verschillen wel degelijk. De vraag is of de Canadese bever een bedreiging kan vormen voor onze inheemse bever.

Canadese bever

De Canadese soort is net een beetje lichter en rossiger dan de Europese bever en is vaak net een beetje kleiner afhankelijk van de breedtegraad van zijn leefgebied. De Canadese bever heeft een grotere voortplantingscapaciteit, waarbij ze over het algemeen gemiddeld meer nakomelingen krijgen dan Europese bevers. Overigens vertonen Canadese bevers, afhankelijk van de omgeving, meer bouwactiviteiten. Verder is uit tientallen pogingen gebleken dat beide soorten onderling niet te kruisen zijn, aangezien nakomelingen niet-levensvatbaar zijn. In gebieden waar beide soorten naast elkaar voorkomen, is gebleken dat de Canadese bever domineert en de Europese soort kan verdringen.

Verspreiding

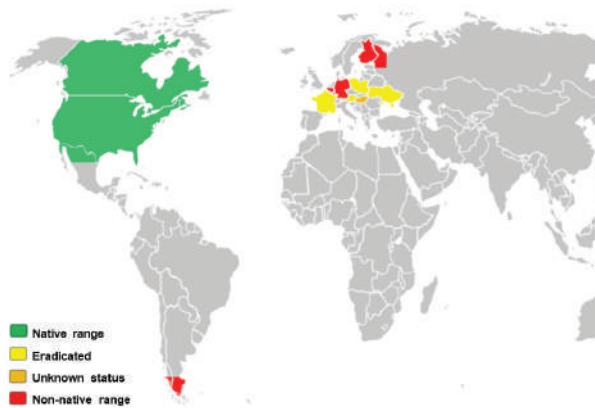
Het oorspronkelijke verspreidingsgebied van de Canadese bever strekt zich uit van Canada, de Verenigde Staten tot Noord-Mexico. Het leefgebied van deze soort heeft zich echter op onnatuurlijke wijze uitgebreid naar het zuiden van Argentinië, Chili, Noordwest-Rusland en in verschillende gebieden in Europa zoals Finland, Zuidwest-Duitsland, Luxemburg en België. Er zijn verschillende oorzaken waarom hun verspreidingsgebied zo is uitgebreid.

Tabel 1 Verschil tussen een aantal kenmerken van Canadese en Europese bever.

	Canadese bever	Europese bever
Gewicht	11 - 26 kg	15 - 35 kg
Kop-romp	74 - 90 cm	80 - 100 cm
Staartlengte	258 - 325 mm	300 - 400 mm
Staartbreedte	90 - 200 mm	120 - 165 mm

Canadese bever (links, © Wikimedia Commons, 2007) en Europese bever (rechts, © M. Plomp, 2014).

Figuur 1. Voormalige- en huidige verspreiding van de Canadese bever. (Bron: Hollander et al., 2017)

Na jaren van overexploitatie door jacht op bevers, waarbij de soort in Europa in de meeste landen uitstierf, ontstond het besef dat de bever beschermd moest worden. Verschillende landen namen maatregelen om de nog bestaande populaties te beschermen waar herintroductieprojecten een onderdeel van uitmaakten. Bij de herintroducties werd in eerste instantie in veel landen (Nederland uitgezonderd) geen aandacht besteed aan de herkomst van bevers. Tot de eerste helft van de 20^e eeuw werd het onderscheid tussen beide soorten namelijk door deskundigen niet onderkend en is bij meerdere herintroducties de Canadese bever uitgezet waardoor deze soort in nieuwe leefgebieden terecht is gekomen.

Daarnaast zijn door ontsnappingen uit dierentuinen, pelsfokkerijen of private parken Canadese bevers in de vrije natuur beland. Vervolgens heeft natuurlijke verspreiding langs rivieren en andere watergangen ervoor gezorgd dat hun leefgebied zich plaatselijk in hoog tempo heeft uitgebreid. De soort is in veel landen weer bestreden (zie figuur 1). In Finland wordt getracht de Canadese bever terug te dringen door in de jacht meer Canadese bevers te schieten dan Europese bevers. De in Zuidwest-Duitsland levende kleine populatie, ontstaan vanuit een dierentuin, wordt momenteel bestreden.

Risicoanalyse

In gebieden waar de Europese en/of de Canadese bever als inheemse diersoort voorkomen, wordt dit doorgaans positief beoordeeld, aangezien de bever een ecologische sleutelrol speelt in beekdal- en rivierenlandschappen. Ze vergroten de heterogeniteit, soort- en habitatdiversiteit van gebieden. Bij hoge dichtheden kunnen ze echter ook als last ervaren worden, aangezien hun bouw-, graaf- en vraatactiviteiten nat- en vraatschade kunnen aanrichten.

In gebieden in Europa waar beide soorten naast elkaar voorkomen, kan sprake zijn van competitie, waarbij de uitheemse Canadese bever de inheemse Europese bever kan doen uitsterven. Beheer of bestrijding van de Canadese bever is mogelijk maar kostbaar en moeilijk toe te passen in uitgestrekte- en afgelegen gebieden waar eveneens de Europese bever voorkomt, aangezien deze soorten zonder aanvullend genetisch onderzoek moeilijk van elkaar te onderscheiden zijn. Zodoende is voorkomen beter dan bestrijden.

Nederland

Tot op heden heeft zich (nog) geen populatie Canadese bevers gevestigd in Nederland. Wel zijn er incidenteel meldingen van uit gevangenschap ontsnapte individuen. Het kan niet worden uitgesloten dat de Canadese bever vroeg of laat opduikt in Nederland door natuurlijke verspreiding langs de rivieren vanuit België, Duitsland (Rheinland Pfalz) en Luxemburg. Gezien het invasieve karakter van deze beversoort wordt aanbevolen vestiging van deze soort te voorkomen.

Verder lezen

Voor meer informatie over de risicoanalyse van de Canadese bever in Europa, kijk hier:

<https://www.nvwa.nl/documenten/risicobeoordeling/uitheemse-dieren/archief/2017/risicoanalyserapport-canadese-bever>